

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 18.6.2007
COM(2007) 328 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI,

**kas balstās uz Padomes 2003. gada 22. jūlija Pamatlēmumu 2003/568/TI par korupcijas
apkarošanu privātajā sektorā**

{SEC(2007) 808}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI,

kas balstās uz Padomes 2003. gada 22. jūlija Pamatlēmumu 2003/568/TI par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā

1. IEVADS

Padome¹ pieņēma Padomes 2003. gada 22. jūlija Pamatlēmumu 2003/568/TI par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā² saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu. Saskaņā ar preambulas 10. pantu pamatlēmuma mērķis ir šāds:

"...nodrošināt, ka gan aktīva, gan pasīva korupcija privātajā sektorā ir noziedzīgs nodarījums visās dalībvalstīs, ka no juridiskām personām arī var prasīt atbildību par šādiem nodarījumiem, un ka par šādiem nodarījumiem pienākas efektīvi, samērīgi un preventīvi sodi."

Tā pamatkodolu veido prasība, lai dalībvalstis³ par noziedzīgu nodarījumu noteiktu vidu veidu rīcību, ko var kopsavilkumā raksturot šādi (uz to attiecas pamatlēmuma 2. pants):

- kukuļa solīšana, piedāvāšana vai došana kādai personai privātajā sektorā par to, lai šī persona, nepildot savus pienākumus, izpildītu kādu darbību vai atturētos no tās izpildes
- kukuļa vai solījuma par to pieprasīšana vai saņemšana, strādājot privātajā sektorā, par to, ka persona, nepildot savus pienākumus, izpildīs kādu darbību vai atturēsies no tās izpildes.

Komisija uzskata par būtiski svarīgu pievērsties visiem korupcijas gadījumiem. Korupcija privātajā sektorā tiešā veidā ietekmē konkurētspēju un ekonomisko attīstību. Pievērsoties korupcijas jautājumam privātajā sektorā, dalībvalstis stiprinās iekšējo tirgu un savu ekonomiku. Bez tam šie pasākumi pozitīvi ietekmēs attiecības ar Eiropas Kopienas ārējās tirdzniecības partneriem.

Instrumentu attīstība

Korupcijas novēršana un apkarošana jau ilgu laiku ir EK prioritāte. Pirms tika pieņemta Vienotā rīcība attiecībā uz korupciju privātajā sektorā, EK kopš 1995. gada ir pieņēmusi vairākus tiesību aktus, kuros pievērsta uzmanību korupcijas jautājumam. Šie agrākie instrumenti ir šādi:

- Konvencija par Eiropas Kopienas finansiālo interešu aizsardzību (1995.g.) un ar to saistītie protokoli⁴

¹ Eiropas Savienības Padomes 2524. sanāksme (Lauksaimniecība un zivsaimniecība) 2003. gada 22. jūlijā Briselē.

² OV L 192, 31.7.2003, p. 54.

³ Visā šajā ziņojumā jēdziens "dalībvalstis" lietots, lai atsauktos uz 25 valsts ES; Rumāniju un Bulgāriju aicinās iesniegt vēlākus ziņojumus, kas var tikt sagatavoti.

⁴ OV C 316, 27.11.95, p. 3.

- Konvencija par cīņu pret korupciju, kurā iesaistīti Eiropas Kopienų ierēdņi vai Eiropas Savienības dalībvalstu ierēdņi (1997.g.)⁵

Pēc tam uzmanība tika pievērsta privātajam sektoram, un tika izstrādāta Vienotā rīcība attiecībā uz korupciju privātajā sektorā (1998. gada 22. decembra Vienotā rīcība 98/742/TI)⁶ Šī Vienotā rīcība bija uzskatāma par pirmo soli, pievēršoties korupcijas ietekmei uz iekšējo tirgu un starptautisko tirdzniecību. Tajā dalībvalstis tika aicinātas:

- noteikt, ka gan aktīvā, gan pasīvā korupcija privātajā sektorā ir noziedzīgs nodarījums, vismaz tad, ja šādas darbības rezultātā rodas konkurences traucējumi attiecībā uz līgumu piešķiršanu,

- noteikt juridisko personu atbildību attiecībā uz aktīvu korupciju.

Citu iestāžu instrumenti attiecībā uz korupciju privātajā sektorā

Jāpiezīmē, ka XX gs. 90. gadu beigās arī Eiropas Padome, pievēršoties dažādiem korupcijas aspektiem, izstrādāja virkni pasākumu un instrumentu, kuru starpā ir tās Krimināltiesību konvencija par korupciju⁷. Konvencijā ir panti par korupciju privātajā sektorā (kukuļdošana - 7. pantā un kukuļņemšana - 8. pantā). Tie ir plašāki par to pieeju, kāda bija Vienotajai rīcībai un pēc tam Pamatlēmumam, jo tajos nav paredzēts aprobežoties ar darbību, kura izraisa konkurences traucējumus. Tajā ir arī noteikums par juridisko personu atbildību (18. pants), kas ir šaurāks par Pamatlēmumā noteikto, jo tas neaptver arī kukuļņemšanu. Gan Pamatlēmumā, gan konvencijā ir noteikts, ka "juridiskās personas" jēdziens balstās uz šā termina definīciju valstu tiesību aktos, bet Pamatlēmumā tā konteksts ir potenciāli plašāks, jo tas konkrēti paplašina pasīvās un aktīvās korupcijas noziedzīgo nodarījumu jomu, aptverot peļņas un bezpeļņas organizāciju uzņēmējdarbību.

Šobrīd Eiropas Padomes Krimināltiesību konvenciju par korupciju ir parakstījušas visas dalībvalstis, bet to ir ratificējušas tikai 19 dalībvalstis⁸. Kā to pieļauj ratifikācijas process, dažas valstis ir rezervējušas atrunu attiecībā uz vienu vai vairākiem iepriekš minētiem pantiem⁹. Lai gan otrajā vērtēšanas kārtā (2003.-2005. g.), ko veica ar Eiropas Padomes mehānismu *GRECO*, tā jomā bija iekļauts 18. pants "Juridisko personu atbildība", tas nepievērsās 7. un 8. pantam attiecībā uz korupciju privātajā sektorā. Tādējādi šajā ziņojumā nav atsauču uz Eiropas Padomes vērtējumiem.

Arī Apvienoto Nāciju Organizācija ir pievērsusies jautājumam par korupciju privātajā sektorā. 2003. gada ANO Pretkorupcijas konvencijas (*UNCAC*) 12. pantā netiek prasīts, lai valstis, kas ir konvencijas puses, noteiktu noziedzīgus nodarījumus attiecībā uz korupciju privātajā sektorā. Tā joma sākotnēji aprobežojas ar valstu, kas ir konvencijas puses, aicināšanu veikt pasākumus korupcijas novēršanai privātajā sektorā, uzlabot grāmatvedības un audita standartus, sekmēt pārskatāmību un paredzēt civiltiesiskos, administratīvos vai kriminālsodus nepildīšanas gadījumā.

⁵ OV C 195, 25.06.97, p. 1.

⁶ Vienotā rīcība 1998.gada 22.decembrī, ko Padome, balstoties uz Līguma par Eiropas Savienību K.3.pantu, pieņem attiecībā uz korupciju privātajā sektorā (98/742/TI) OV L 358, 31.12.98, p. 2-4.

⁷ Krimināltiesību konvencija par korupciju (ELS Nr. 173, Strasbūra, 27.1.1999.) <http://conventions.coe.int/Treaty>.

⁸ Izņēmums ir Austrija, Francija, Vācija, Grieķija, Itālija un Spānija.

⁹ Beļģija, Čehija un Polija – 7. un 8. pants; Apvienotā Karaliste – 7. pants; Ungārija – 8. pants.

Dānijas iniciatīva

Dānija 2002. gada jūlijā nāca klajā ar iniciatīvu par pamatdirektīvu¹⁰, pēc kuras pieņemšanas tiktu atcelta Vienotā rīcība.

Iniciatīva paredzēja plašāku kontekstu par līdzšinējo, ietverot īpašu norādi uz to, kādus draudus korupcija rada likumus ievērojošai sabiedrībai, kā arī traucē konkurenci un kavē pienācīgu ekonomikas attīstību (preambulas 7. pants). Iniciatīvā tika noteikts, ka pamatlēmuma mērķis ir

"...nodrošināt, ka gan aktīva, gan pasīva korupcija privātajā sektorā ir noziedzīgs nodarījums visās dalībvalstīs, ka no juridiskām personām arī var prasīt atbildību par šādiem nodarījumiem, un ka par šādiem nodarījumiem pienākas efektīvi, samērīgi un preventīvi sodi." (preambulas 8. pants).

Pamatlēmuma pieņemšana

Padomes sanāksmes¹, kurā pamatlēmums tika pieņemts, protokolā ir ierakstīts, ka trīs dalībvalstis (Vācija, Īrija un Itālija) protokolā iekļauj deklarācijas. Īrija deklarēja, ka "pienākumu nepildīšanas" definīcija (1. pants) saistībā ar "nelojālu rīcību" neietver "ziņošanu". Vācija deklarēja, ka termins "uzņēmējdarbības gaitā" (2. panta 1. punkts) ir jātulko tajā izpratnē, kādā notiek atsauce uz darbībām, kas attiecas uz preču vai komercpakalpojumu pirkšanu. Vācija un Itālija deklarēja 2. panta 1. punkta darbības jomas attiecināšanu tikai uz tādu rīcību, kas izraisa vai varētu izraisīt konkurences traucējumus attiecībā uz preču vai komercpakalpojumu pirkšanu.

2. ZIŅOJUMA MĒRĶIS UN NOVĒRTĒŠANAS METODE

Padomes pamatlēmumi ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes. Tiem nav tiešas iedarbības.

Tā kā saskaņā ar Trešo pīlāru Komisijai nav tiesību sakarā ar pārkāpumu uzsākt tiesvedību pret kādu dalībvalsti, šā ziņojuma raksturs un mērķis aprobežojas ar veikto ieviešanas pasākumu faktisko vērtējumu.

Ziņojuma uzmanības centrā ir 1. – 7. pants (attiecīgā gadījumā izdarot īsu atsauci uz 10. pantu), un tas atspoguļo dalībvalstu paustās deklarācijas 2. un 7. pantā. Ziņojumā netiek iztirzāts 8., 9. un 11. pants, jo šo noteikumu punktu īstenošana nav nepieciešama.

Par šā ziņojuma vērtēšanas kritērijiem Komisija ir pieņēmusi vispārējos kritērijus, kas pieņemti 2001. gadā¹¹, lai novērtētu pamatlēmumu īstenošanu (praktiskā efektivitāte, juridiskā skaidrība un noteiktība, pilnīga piemērošana un transponēšanas termiņa ievērošana). No otras puses, ir izmantoti arī šim konkrētajam pamatlēmumam specifiski kritēriji, un sīkāks izklāsts tiek sniegts turpmākajā atsevišķo pantu analīzes kontekstā.

Pamatlēmuma 9. panta 1. punktā dalībvalstīm tiek pieprasīts veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu šā pamatlēmuma noteikumus līdz 2005. gada 22. jūlijam. Tā 9. panta 2. punktā tiek

¹⁰ Dānijas Karalistes iniciatīva pieņemt Padomes pamatlēmumu par cīņu pret korupciju privātajā sektorā (2002/C 184/04).

¹¹ COM(2001) 771, 13.12.2001., 1.2.2. punkts.

prasīts, lai dalībvalstis nosūtītu Padomes ģenerālsekretariātam un Komisijai to noteikumu tekstu, ar kuriem valstu tiesību aktos tiek transponētas saistības, kas tām ir uzliktas saskaņā ar šo pamatlēmumu.

Divas dalībvalstis (NL un FI) noteiktajā termiņā sniedza atbildi un iesniedza Komisijai savus tiesību aktus. Vēl 21 valsts atbildēja vēlāk, un no tām Čehija iesniedza tiesību aktu projektu (izņemot 5. un 6. pantu), savukārt Grieķija un Spānija paziņoja, ka to tiesību akti tiek sagatavoti, bet līdz šim vēl nav iesniegušas tekstus. Līdz šim vēl nav saņemta atbilde no Kipras un Maltas.

Vairākas dalībvalstis iesniedza atsevišķa veida pavadvēstuli, vēršot uzmanību uz deklarācijām, ko tās vēlas paust, savukārt citas izmantoja iespēju iesniegt pavadvēstuli un atbilstības tabulu, kurā tās izskaidroja vispārējo un konkrēto pieeju savos tiesību aktos, pievienojot attiecīgas juridiskas atsaucis. Attiecībā uz pienākumu iesniegt savu transponēšanas tiesību aktu noteikumu tekstu Dānija nav iesniegusi nevienu tekstu papildinājumā savam ļoti plašajam komentāram, savukārt vairākas citas dalībvalstis ir pieļāvušas daļējus izlaidumus. Uz to tiek norādīts sīkāk, iztirzājot attiecīgos pasākumus.

Tādējādi ziņojums sniedz analīzi attiecībā uz komentāriem par tiesību aktu transponēšanu un uz tiesību aktiem, ko iesniegušas 20 dalībvalstis, kā arī uz Čehijas iesniegto tiesību aktu projektu.

1. pants - Definīcijas

Pat daļēju atbildi attiecībā uz šo pantu sniedza tikai dažas valstis. Dažas dalībvalstis pauda uzskatu, ka attiecībā uz to nav nepieciešams atbildēt. Tomēr Komisija uzskata, ka ziņas par šo definīciju piemērošanu valstu tiesību aktu sistēmā būtu ļoti noderīgas, noskaidrojot, kā šie jēdzieni tiek skatīti valstu tiesību aktu sistēmās. Trūkstot šādām ziņām, Komisija nevar gūt pārliecību par to, vai pamatlēmums ir transponēts pareizi - piemēram, ziņas par juridiskās personas definīciju ir būtiskas, analizējot to, kā tiek transponēts 5. pants.

2. pants - Aktīva un pasīva korupcija privātajā sektorā

Šis 2. pants ir būtiskākais 2003. gada Pamatlēmuma pants. Tas ne tikai apvieno definīcijas un noziedzīgo nodarījumu jēdzienus, kas attiecas uz aktīvo un pasīvo korupciju, bet arī paplašina noziedzīgo nodarījumu jomu ārpus iekšējā tirgus, izņemot, ja dalībvalsts skaidri deklarē šāda ierobežojuma saglabāšanu.

Pamatlēmuma 2. pants izrādījās ļoti sarežģīts vairumam no 20 dalībvalstīm. Visus tā elementus pareizi ir transponējušas tikai divas dalībvalstis (BE un UK). Tomēr, izņemot vienu prasību 2. panta 1. punktā, to ir paveikusi arī PT un IE. Var teikt, ka dalībvalstis zināmā mērā ir noteikušas par noziedzīgu nodarījumu aktīvo un pasīvo korupciju privātajā sektorā, bet ir virkne jautājumu, kam valstis nav pienācīgi pievērsušās. Tas ir pamats nopietnām bažām, jo attiecīgo elementu izlaišana nozīmē to, ka šīs tiesību aktu normas var viegli apiest. Dalībvalstīm ir steidzami jāpievēršas šo nepilnību novēršanai.

Pamatlēmuma 2. panta 1. punktā dalībvalstīm ir izteikta prasība nodrošināt, ka **par noziedzīgu nodarījumu uzskata aktīvu un pasīvu korupciju attiecībā uz uzņēmējdarbību privātajā sektorā**. Lai varētu vieglāk veikt analīzi, tiesību aktu sistēma tika salīdzināta ar sistēmu, kas sastāv no 7 apraksta elementiem atbilstoši 2. panta 1. Punkta a) apakšpunktam (aktīvā korupcija) un 2. panta 1. punkta b) apakšpunktam (pasīvā korupcija). Tā kā abos

gadījumos vairumam dalībvalstu bija ļoti līdzīgi tiesību akti, turpmākie komentāri ir koncentrēti tikai uz noziedzīgo nodarījumu aktīvās korupcijas gadījumā (1. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

- "solīt, piedāvāt vai sniegt"

Vienpadsmit dalībvalstis izpildīja šo prasību, bet 7 (EE, HU, IT, NL, PL, PT un SK) izlaida formulējumu "piedāvāt", LU izlaida formulējumu "sniegt" un LV izlaida formulējumu "solīt".

- "tieši vai ar starpnieku"

Visas 20 dalībvalstis noteica tiešu korupciju. Tomēr 8 dalībvalstis vai nu izlaida starpnieka formulējumu (AT, DE, FI, IT, NL, PL, SE un SI), vai arī mainīja uzmanības akcentu noziedzīgā nodarījuma gadījumā no personas, kas izmanto starpnieku, uz atbildības noteikšanu starpniekam (EE).

- "persona, kas jebkādā statusā vada vai strādā tā labā"

Dažas dalībvalstis nepievērsās pilnā apjomā formulējumam "vada" (AT, DE, LV un SE) vai "strādā tā labā" (IT, LU, LV un PL), bet EE šajā jautājuma nav sniegusi informāciju.

- "privātā sektora subjekts"

To skaidri ir noteikušas 18 dalībvalstis, savukārt EE nesniedza informāciju, bet LU nesniedza definīciju jēdzienam "juridiska persona".

- "jebkāda veida nepamatots labums"

Šo prasību ir izpildījušas četrpadsmit dalībvalstis. Savukārt 5 valstis (DE, EE, FI, LT un NL) nav skatījušas nemateriālo labumu jautājumu. IE norādīja, ka tā gatavo tiesību aktus šajā jautājumā.

- "šai personai vai kādai trešai pusei"

Šajā jautājumā FR un EE nesniedza informāciju, 16 dalībvalstis par noziedzīgu nodarījumu noteica labuma sniegšanu utt. kādai personai vai trešai pusei, bet IT un NL izlaiž savos tiesību aktos trešās puses elementu.

- "nepildot savus pienākumus, izpildītu jebkādu darbību vai atturētos no tās izpildes"

Šo prasību ir izpildījušas trīspadsmit dalībvalstis. Četras valstis (HU, PL, SE un SI) nav pievērsušās jēdzienam "atturēties no darbības izpildes", savukārt DE un LT nav pievērsušās elementam "nepildot savus pienākumus". EE šajā jautājumā nesniedza informāciju.

Attiecībā uz korupciju, kurā ir iesaistītas **bezpeļņas organizācijas** (2. panta 2. punkts), bieži trūka informācija, uz kuras pamata varētu veikt analīzi. Iespējas gadījumā, ja attiecīgo materiālu varēja atrast citur, piem., saistībā ar 5. pantu attiecībā uz juridisko personu atbildību, tas tika izmantots. Tomēr joprojām situācija nav skaidra 10 dalībvalstīs (AT, FI, HU, IT, LT, LU, LV, PL, SE un SK).

Pamatlēmumā ir paredzēts, ka dalībvalsts var ierobežot aktīvās un pasīvās korupcijas noziedzīgo nodarījumu jomu līdz darbībai, kura izraisa konkurences traucējumus (2. panta

3. punkts), bet tiek prasīts, lai dalībvalsts par to būtu iesniegusi deklarāciju. Pamatlēmuma 2. panta 4. punktā ir ne tikai paredzēts pēc šādas deklarācijas pieņemšanas to paziņot Padomei, bet arī tiek ierobežots tās derīgums līdz pieciem gadiem no 2005. gada 22. jūlija, savukārt 2. panta 5. punktā tiek prasīts, lai Padome pirms minētā termiņa beigām pārskatītu, vai šādu deklarāciju (deklarācijas) var atjaunot. Gadījumos, kad dalībvalstis iesniedza deklarāciju (2. panta 3. punkts) vai nu oficiāli Komisijā, vai sūtot vēstuli kopā ar saviem transponēšanas materiāliem, tas tika ņemts vērā. Šādas deklarācijas iesniedza DE, IT un PL. Par to, vai šīs deklarācijas var atjaunot, ir jālemj Padomei līdz 2010. gada 22. jūlijam (2. panta 5. punkts). Arī AT ir iesniegusi deklarāciju par to, ka tā izmanto izņēmuma klauzulu saskaņā ar 2. panta 3. punktu attiecībā uz jebkādu 2. panta aspektu, ko tā nav transponējusi. Komisija uzskata, ka AT izmantotā pieeja neiekļaujas 2. panta 3. punkta darbības jomā un aicina AT pārskatīt savu nostāju.

3. pants – Kūdīšana, līdzdalība un atbalstīšana

Šis pants tiek koncentrēts uz sekundāru piedalīšanos korupcijā kūdīšanas, līdzdalības un atbalstīšanas veidā. Tas netiek attiecināts uz noziedzīgu nodarījumu mēģinājumiem.

Kopējā transponēšanas pakāpe ir ļoti augsta – 18 dalībvalstis (AT, BE, DK, EE, FI, DE, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SK un SL) ir izpildījušas 3. panta prasības, un tās ir izpildījušas arī AK (izņemot Skotiju).

4. pants – Sodi un citas sankcijas

Papildus 4. panta 1. punktā noteiktajai prasībai, lai noziedzīgais nodarījums būtu sodāms ar efektīviem, samērīgiem un preventīviem kriminālsodiem, 4. panta 2. punktā tiek pieprasīts dalībvalstīm nodrošināt, ka aktīvās un pasīvās korupcijas noziedzīgais nodarījums ir sodāms ar sodu, kas nav mazāks par vienu gadu un ir līdz trīs gadiem ieslodzījumā, un netiek dotas nekādas norādes uz cita veida sodu paredzēšanu par mazāk smagiem aktīvās vai pasīvās korupcijas gadījumiem. Pamatlēmuma 4. panta 3. punkts ir inovatīvs tādā ziņā, ka tas paredz prasību, lai dalībvalsts saskaņā ar saviem konstitucionālajiem noteikumiem un principiem veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka fiziskai personai attiecīgā gadījumā var uz laiku liegt turpināt konkrēto vai līdzīgu uzņēmējdarbību līdzīgā amatā vai statusā.

Tiek konstatēts, ka daudzas dalībvalstis, sniedzot informāciju attiecībā uz 4. panta 1. punktu, ir atstājušas bez ievērības sodus, kas paredzēti 3. pantā. Ciktāl iespējams, tos iekļāva, balstoties uz informāciju, kas iesniegta attiecībā uz pašu 3. pantu.

Vienpadsmit dalībvalstis (DK, EE, FI, DE, IE, IT, LT, LU, NL, PL un SE) ir pilnībā transponējušas 4. pantu.

Tiek konstatēts, ka AT ir paredzējusi tādu maksimālo ieslodzījuma laiku, kas ir mazāks par Pamatlēmuma 4. panta 2. punktā noteiktajām minimālajām robežām.

Vairums dalībvalstu ir izpildījušas 4. panta 3. punkta prasības.

5. panta – Juridisko personu atbildība

Dažām dalībvalstīm jautājums par juridisko personu atbildību vēl sagādā grūtības. Trīs dalībvalstis (AT, IT un SK) vai nu vēl nav pabeigušas tiesību aktu izstrādi šajā jautājumā, vai arī – Slovērijas gadījumā – parlaments šos tiesību aktus ir noraidījis, un tādēļ nav transponēts

Pamatlēmuma 5. un 6. pants. Bez tam Īrija gatavo tiesību aktus, kuros īpaši pievērsīsies 5. panta 2. punktam.

Tikai 5 dalībvalstis (LT, LU, NL, PL un SI) ir pilnībā transponējušas 5. pantu. Pamatlēmuma 5. panta 1. punktu ir transponējušas 13 dalībvalstis, nedaudz sliktāki rezultāti ir attiecībā uz 5. panta 2. punktu (6 valstis) un 5. panta 3. punktu (10 valstis). Šeit analizē grūtības sagādāja tas, ka trūka informācijas no dalībvalstīm, un tas jo īpaši izpaužas attiecībā uz 5. panta 2. un 3. punktu. Kā jau iepriekš minēts, 3 dalībvalstīm vēl jāievieš tiesību akti attiecībā uz 5. pantu, tādēļ turpmākajos ziņojumos ir nepieciešams rūpīgi izskatīt 5. pantu.

6. panta – Sodi juridiskām personām

Kā minēts attiecībā uz 5. pantu, 3 dalībvalstīm (AT, IT un SK) nav tiesību aktu, ar kuriem transponē 5. vai 6. pantu. Luksemburga norādīja, ka tā gatavo tiesību aktus, ar kuriem tiks paredzēta iespēja noteikt juridiskām personām naudassodus.

Tā kā 5. un 6. pantā ir runa par juridiskām personām, sarežģījumi un nepilnības dalībvalstu tiesību aktu sistēmās vai informācijā, ko tās sniedza attiecībā uz 5. pantu, ietekmēja 6. panta transponēšanas pakāpi. Piecas dalībvalstis (DK, LT, NL PL un SI) šo pantu ir transponējušas pilnībā. No vairākām dalībvalstīm nepieciešamas papildu ziņas, lai novērtētu to nostāju.

Gadījumos, kad dalībvalstis (BE un FI) ir noteikušas sodu tikai tajās naudas vienībās, kas bija pirms euro, tās tiek aicinātas novērtējumam atsūtīt sodu apmērus euro izteiksmē.

7. pants — Jurisdikcija

Komisija atzīst, ka pasākumi attiecībā uz jurisdikciju ir pamatlēmumu standarta elements, tomēr tā aicina dalībvalstis, tām atbildot attiecībā uz šādiem pantiem, sniegt tāda paša apjoma informāciju, kādu tās sniedz attiecībā uz tematiski specifiskajiem pantiem. Sakarā ar to, ka attiecībā uz šo pantu dalībvalstis ir atbildējušas ļoti neviendabīgi, pagaidām Komisija ir spējusi gūt un atspoguļot tikai nepilnīgu priekšstatu par tā transponēšanas gaitu. Dalībvalstis tiek aicinātas pienācīgi sniegt vēl trūkstošo informāciju, kas palīdzēs sagatavot turpmākos ziņojumus.

Sakarā ar informācijas trūkumu transponēšanas pakāpe ir zema – spriežot pēc sniegtajām ziņām, var uzskatīt, ka tikai 3 dalībvalstis (DK, DE un UK) ir transponējušas šo pantu. Otrais nozīmīgākais faktors bija informācijas trūkums konkrēti attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdara daļēji kādas dalībvalsts teritorijā (tas minēts 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā). Bez šaubām ir iespējams, ka dalībvalstu tiesību akti balstās uz pieņemumu, ka atsauce uz jurisdikciju tādiem noziedzīgiem nodarījumiem, ko izdara valsts teritorijā, iekļauj šo elementu, bet bez skaidri paustas norādes vai nu tiesību akta tekstā vai tam pievienotajā komentārā šo pieņemumu nevarēja realizēt, veicot analīzi. Visbeidzot tika konstatēts, ka daudzas dalībvalstis savos tiesību aktos nav pievērsušās 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajam variantam par jurisdikcijas pieņemšanu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti par labu juridiskai personai, kuras galvenā mītne atrodas to teritorijās, un vai nu iesniedza deklarāciju par atturēšanos no šā punkta, vai arī savā atbildē nesniedza nekādu informāciju.

10. pants – Teritoriālā piemērošana

UK, atsaucoties uz 10. pantu, norādīja, ka Gibraltārs "paredz transponēt šo pasākumu, cik drīz to ļaus likumdošanas termiņi", bet līdz šim brīdim tā vēl nav iesniegusi pieņemtā tiesību akta tekstu.

Likumdošanas gaita - Čehija

No Čehijas tika saņemta pavadvēstule un salīdzinājuma tabula, kurā ir tās kriminālkodeksa projekta attiecīgo sadaļu teksts. Izņemot 5. un 6. pantu, Čehija paziņoja Komisijai, ka tās tiesību aktu projekts atbilst pamatlēmuma noteikumu punktiem. Tomēr tā nav vēlāk informējusi Komisiju par tiesību aktu projekta gaitu, un līdz ar to Komisija var sniegt tikai vispārējus komentārus šā ziņojuma pielikumā, jo minētais teksts vēl varētu tikt grozīts parlamenta procedūru ietvaros.

3. NĀKOŠIE SOĻI ATTIECĪBĀ UZ PAMATLĒMUMU

Komisija izmanto šo izdevību vērst dalībvalstu uzmanību uz diviem jautājumiem, kam būs jāvelta uzmanība turpmākajos gados:

- "Pārveidošana"

Kā Komisija ir norādījusi savā Paziņojumā "Par Tiesas 2005. gada 13. septembra sprieduma sekām" (lieta C-176/03 Komisija pret Padomi) (COM(2005) 583 galīgā redakcija/2 Briselē 24.11.2005.), arī Padomes Pamatlēmumu par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā skar minētais spriedums. Spriedums norādīja, ka ir jāgroza Padomes pamatlēmuma juridiskais pamats. Sekas attiecībā uz Padomes pamatlēmumu un to, kādai jābūt pieejai, skatīs vēlāk.

- Pamatlēmuma 2. panta pārskatīšana, ko Padome veic saskaņā ar 2. panta 5. punktu

Atbilstoši 2. panta 4. punktam dalībvalstu deklarācijas, kas iesniegtas saskaņā ar 2. panta 3. punktu, zaudēs spēku 2010. gada 21. jūlijā. Pamatlēmuma 2. panta 5. punktā ir noteikts, ka Padomei līdz minētajam termiņam ir jāpārskata 2. pants, "lai izvērtētu, vai ir iespējams atjaunot 3. punktā paredzētās deklarācijas." Deklarācijas ir iesniegušas četras dalībvalstis (AT, DE, IT un PL).

4. SECINĀJUMI

Jāatzīmē, ka pēc sava rakstura Padomes pamatlēmumi¹² ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes Pamatlēmumiem nav tiešas iedarbības. Tā kā saskaņā ar Trešo pīlāru Komisijai nav tiesību sakarā ar pārkāpumu uzsākt tiesvedību pret kādu dalībvalsti, šā ziņojuma raksturs un mērķis aprobežojas ar veikto ieviešanas pasākumu, ko veikušas 23 dalībvalstis (faktiski – divdesmit saskaņā ar iepriekš norādītajiem apsvērumiem), faktisko vērtējumu.

¹²

Līguma par Eiropas Savienību 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts.

Kopsavilkuma tabula par transponēšanas gaitu 20 dalībvalstīs

I = trūkst informācijas/informācija nav pietiekoša N = nav transponēts P = daļēji transponēts
T = transponēts pilnā apjomā

Dalībvalsts	1. pants	2. pants	3. pants	4. pants	5. pants	6. pants	7. pants a 1. punkts
AT	I (LP) I (BofD)	P	T	P	N	N	I
BE	T (LP) T (BofD)	T	T	I	P	I	P
DE	I (LP) I (BofD)	P	T	T	P	P	T
DK	T (LP) I (BofD)	P	T	T	P	T	T
EE	T (LP) T (BofD)	P	T	T	P	P	I
FI	T (LP) I (BofD)	P	T	T	P	P	I
FR	I (LP) T (BofD)	P	I	P	P	I	I
HU	T (LP) I (BofD)	P	T	P	I	P	P
IE	T (LP) T (BofD)	P	T	T	P	P	P

IT	I (LP) I (BofD)	P	T	T	N	N	P
LT	T (LP) T (BofD)	P	T	T	T	T	I
LU	I (LP) I (BofD)	P	T	T	T	P	P
LV	I (LP) I (BofD)	P	T	P	P	P	P
NL	I (LP) T (BofD)	P	T	T	T	T	P
PL	T (LP) T (BofD)	P	T	T	T	T	P
PT	T (LP) T (BofD)	P	T	P	P	P	P
SE	I (LP) I (BofD)	P	T	T	P	P	P
SK	I (LP) I (BofD)	P	T	P	N	N	P
SI	T (LP) I (BofD)	P	T	P	T	T	P
UK	T (LP) I (BofD)	T	T (Anglija, Velsa un Ziemeļīrija) I (Skotija)	P	P	P	T
Kopsummā transponēts	10 (LP) 8 (BofD)	2	18	11	5	5	3

(LP) = juridiska persona BofD = pienākumu nepildīšana

Noslēguma piezīmes

Komisijai rada bažas tas, ka šā pamatlēmuma transponēšana dalībvalstīs ir tikai sākotnējā stadijā. Komisija atgādina dalībvalstīm par lielo nozīmi, kāda piešķirta cīņai pret korupciju privātajā sektorā¹³. Bez tam Komisija piezīmē, ka tās nozīme ir atspoguļota arī 1999. gada Eiropas Padomes Krimināltiesību konvencijā par korupciju un 2003. gada ANO Pretkorupcijas konvencijā. Stingra un visaptveroša tiesību aktu sistēma valstu līmenī ir pamats, uz kā balstās efektīva privātā sektora aizsardzība pret šiem draudiem ekonomikai.

Komisija aicina visas dalībvalstis izskatīt šo ziņojumu un izmantot izdevību sniegt Komisijai un Padomes sekretariātam visas attiecīgās papildu ziņas, izpildot saistības, ko tām paredz Pamatlēmuma 9. pants. Bez tam Komisija aicina tās dalībvalstis, kuras ir paziņojušas, ka tās gatavo attiecīgos tiesību aktus, pieņemt šos valsts dokumentus pēc iespējas ātrāk un iesniegt tekstus Padomes sekretariātam un Komisijai, lai tos varētu analizēt. Šis aicinājums jo īpaši skar Grieķiju un Spāniju, jo tās 2005. gadā norādīja, ka gatavo tiesību aktu projektus, bet nesniedza nekādu turpmāko informāciju. Visbeidzot Komisija ar bažām konstatē, ka 2 dalībvalstis (CY un MT), pārkāpjot 9. panta prasības, līdz šim brīdim vēl nav atbildējušas, un aicina tās nekavējoties iesniegt pilnā apjomā ziņas par transponēšanas gaitu.

Pielikumā pievienotajā darba dokumentā sīkāk analizēti tie dalībvalstu pasākumi, uz kuriem balstās Komisijas analīze.

¹³ Pamatlēmuma preambulas 9. pants.